

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie sędzi Sądu Rejonowego [...] - A.K., ASR [...] -M.M., SSR [...] -M.B., SSR - M.J. i prokurator Prokuratury Rejonowej [...] - J.K., po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 2 sierpnia 2023 r. zażalenia L.J. na zarządzenie z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt DPI 50/21 w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziów Sądu Rejonowego [...]: A.K., M.B., M.J. i asesora sądowego M.M. oraz wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] - J.K. oraz w przedmiocie wniosku o ustanowienie obrońcy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej powoływana jako: p.u.s.p.) oraz na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1247 z późn. zm. – dalej powoływana jako ustawa Prawo o prokuraturze)

postanowił:

- I. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie;
- II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.
- III. wniosek o przyznanie pełnomocnika z urzędu pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniach 14 października 2021 r. i 2 listopada 2021 r. do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej wpłynęły wnioski o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, kolejno sędziów Sądu Rejonowego [...]: A.K., M.B., M.J. i

asesora sądowego w wyżej wymienionym Sądzie: M.M. oraz prokuratorów Prokuratury Rejonowej [...]: J.K. i K.B., złożone przez radcę prawnego L.J. w związku z wniesieniem do Sądu Rejonowego [...] przeciwko m.in. wymienionym aktu oskarżenia w trybie prywatnoscargowym o czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k.

Zarządzeniami z dnia 15 października 2021 r. i 3 listopada 2021 r. radca prawny L.J. został wezwany do uzupełnienia przedmiotowych wniosków, poprzez dołączenie dokumentów uzasadniających postulowane żądanie, pozwalających na dokonanie oceny dostateczności podejrzenia popełnienia przez wyżej wskazanych sędziów, asesora sądowego i prokuratorów wymienionego we wniosku przestępstwa. Ponadto, został on pouczone o konsekwencjach niedokonania czynności w terminie.

W dniach 17 listopada 2021 r. i 21 grudnia 2021 r. radca prawny L.J. nadesłał pisma, w którym poinformował, że dokumenty uzasadniające wnioski o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziów, asesora sądowego i prokuratorów znajdują się w aktach spraw o sygnaturach V K 2363/20 i V Kp 1579/20 w Sądzie Rejonowym [...] V Wydziale Karnym, do których ma uniemożliwiony dostęp przez sędziego Sądu Rejonowego [...] A.K., a także „twierdzenia, że akta sprawy (V Kp 1579/20) są w Sądzie Rejonowym [...]”. W dalszej części pism, radca prawny L.J. przedstawił stan w/w spraw, wskazał na podejmowane czynności procesowe załączając kopie niewielkiej części dokumentów złożonych do akt ww. spraw (k. 28-34 i k. 39) oraz zachowania wymienionych we wnioskach sędziów, asesora sądowego i prokuratorów, które - jego zdaniem - uniemożliwią mu zrealizowanie wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosków.

Zarządzeniem z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. akt DPI 50/21, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosków o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej z uwagi na fakt, że do wniosków nie zostały dołączone dowody, a radca prawny wezwany do ich uzupełnienia, nie uczynił tego.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł w dniu 9 marca 2022 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) L. J., wnosząc o przyjęcie wywiedzonego przez niego wniosku, nie formułując przy tym jakichkolwiek zarzutów. Argumentując powyższe wskazał, iż błędnie przyjęto, że miał on możliwość pozyskania materiału dowodowego, gdyż dostęp do akt był mu ewidentnie utrudniany przez mającą w tym interes prawny SSR - A.K.. Wskazał przy tym, iż w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, w którym sąd winien przeprowadzić postępowanie dowodowe w pełnym zakresie.

Pismem z dnia 13 stycznia 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) L.J. wniósł o ustanowienie dla SSN - A.K. obrońcy z urzędu, wskazując, iż konieczne jest zapewnienie objętej wnioskiem sędzi obrony obligatoryjnej z uwagi na złożony przez wnioskodawcę w sprawie V K 2636/20 wniosek o przeprowadzenie dowody z opinii biegłych psychiatrów.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wywiedzone zażalenie okazało się oczywiście bezzasadne. W ocenie Sądu Najwyższego argumentacja zawarta w części motywacyjnej zażalenia (nie sformułowano bowiem skonkretyzowanego zarzutu) nie zawiera jakiegokolwiek okoliczności faktycznej czy też prawnej, która podważałaby zasadność zaskarżonego zarządzenia i uzasadniałaby uwzględnienie postulowanego przez skarżącego żądania.

W kontekście powoływanej przez autora zażalenia argumentacji szczególnego zaznaczenia wymaga, iż w postępowaniu delibacyjnym sąd dyscyplinarny orzeka zasadniczo na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę, bowiem to „rzeczą oskarżyciela, a nie sądu jest formułowanie oraz wykazywanie przesłanek uzasadniających zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, toteż oskarżyciela – a nie sąd dyscyplinarny – obciąża powinność gromadzenia i prowadzenia wszystkich niezbędnych w sprawie dowodów, uzasadniających w pełni podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca

2003 roku, SNO 29/03, Lex nr 470220; uchwała SN z dnia 24 października 2014 roku, SNO 43/14, Lex nr 1544217).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, iż ponownie podnoszone przez skarżącego twierdzenie o braku możliwości pozyskania stosowanej dokumentacji wobec „ukrywania dowodów”, czy też forsowany pogląd o tym, iż przedstawienie przez wnioskującego prywatnego aktu oskarżenia przesądza o zasadności uchylenia zaskarżonego zarządzenia nie znajduje jakiegokolwiek aprobaty. Powyższa kwestia została bowiem trafnie rozstrzygnięta w zaskarżonym zarządzeniu, którą to argumentację Sąd Najwyższy w pełni podziela, przy czym słusznie wskazano, iż nawet w szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd nie przeprowadza dowodów w pełnym zakresie, gdyż w postępowaniu o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziów bądź prokuratorów nie ma uprawnień śledczych i nie jest uprawniony do poszukiwania dowodów w oparciu o jedynie sformułowane przez wnioskującego zarzuty. Analiza wywiedzionych wniosków nie prowadzi jednocześnie do uznania, iż w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek. Twierdzenia autora zażalenia mają charakter wyłącznie polemiczny, sprowadzając się jedynie do ponownego powtórzenia argumentów uprzednio już podnoszonych, które zostały trafnie zweryfikowane w zaskarżonym zarządzeniu. Obowiązek przedłożenia materiału dowodowego przemawiającego za zasadnością wniosku należy tym samym do wnioskodawcy, a wyjątkiem od tej zasady jest jedynie sytuacja, w której nie posiada on realnych możliwości uzyskania materiału dowodowego, a zdolnością tą dysponuje wyłącznie sąd dyscyplinarny. Skarżący, prócz jedynie gołosłownych twierdzeń, nie wykazał natomiast w żaden sposób, iż taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie.

Tym samym, uznając, iż zaskarżone zarządzenia było w pełni prawidłowe, należało utrzymać je w mocy. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, iż niniejsze rozstrzygnięcie nie uniemożliwia - w razie spełnienia uprzednio opisanych wymogów - ponownego złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Odnosząc się natomiast to wniosku o ustanowienie dla SSR- A.K. obrońcy z urzędu wskazać należy, iż powyższy należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny, gdyż wnioskodawca nie jest uprawniony do formułowania powyższego żądania. Nadto, wbrew twierdzeniom zawartym w piśmie z dnia 13 stycznia 2023 r., sam fakt złożenia przez autora zażalenia wniosku o przeprowadzenie wniosku z opinii biegłego psychiatry w toku innego postępowania w żadnej mierze nie daje podstaw do uznania, iż zachodzi konieczność obrony obligatoryjnej na gruncie postępowania immunitetowego.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

[as]